

PITS

PÅRØRENDE
TIL SPILLEAVHENGIGE

**Årsrapport
2009**

INNLEDNING

Rapporten viser aktivitet i PTS i 2009.

Regnskap for 2009 og budsjett for 2010 vil bli forelagt Årsmøtet. Dette er ikke inkludert i årsrapporten, men kan leveres ut ved forespørsel.

2009 har vært et godt år i PTS, Det er igangsatt flere ulike prosjekter som vil følges opp og avsluttes i 2010. Blant annet prosjekt ”Et nettverk for hele familien” og spotfilm til reklame frie dager på TV. Andre mindre prosjekter er utprøving av å starte foreldregrupper, nyhetsbrev og markedsføringstiltak.

Det ble i 2009 sendt ut omkring 40 veiledere for oppstart og drift av selvhjelpsgrupper til enkelt personer, fagfolk og institusjoner.

Det er kontaktpersoner i Oslo/ Akershus, Oppland og Hedmark, Trøndelag, Troms/Nordland og Finnmark.

Det er også en kontakt person for spilleavhengige.

I 2009 er det kommet til en ny kontaktperson i Vest-Agder.

Styret i 2008 har bestått av:

➤ Styreleder	Lill-Tove Bergmo
➤ Nest leder	Hilde Sjem
➤ Sekretær	Britt Hege Monsen Vestlie
➤ Kasserer	Unni Tonstad
➤ Styremedlem	Øistein Torkildsen
➤ Syremedlem	Kurt Henriksen
➤ Styremedlem	Laila Ellingsen (IT ansvarlig)
➤ Vara	Marte Størvold
➤ Vara	Karl Tonny Kvernmo

Nestleder samt sekretær har hatt permisjon det meste av 2009.

Media gruppen har bestått av Lill-Tove, Hilde og Laila.

Denne gruppen ble i 2008 i utvidet til å være en politisk gruppe.

Prosjekt gruppen for Et nettverk for hele familien har bestått av Lill-Tove, Karl Tonny, Marte og Øistein

Valg komité: Birgith Vedahl Ullnæss og Karl Tonny Kvernmo.

Prosjekt spotfilm er igangsatt av styret i sin helhet.

ERFARINGSUTVEKSLINGSMØTER MED ANDRE ORGANISASJONER

PTS har erfaringsutvekslingsmøter med flere andre organisasjoner på ulikt nivå:

- Lotteri og Stiftelsestilsynet – pr mail.
- AKAN - Arbeidslivets komité mot rus og narkotika.
- Den Nasjonale Hjelpelinjen. (tlf 800 800 40).
- BUP - Levanger v/ Turid Sussegg.
- Loms – Landsorganisasjonen mot spilleavhengighet.
- Storfjord Kommune ved Helse- og sosialleder
- Actis
- Norsk Tipping
- M. fl.
- Kontaktpersonen i Oslo sitter i styret i Norsk Forening for Spillproblematikk.

SAMLINGER \ MØTER (internt)

PTS har hatt 2 samling for alle kontaktpersonene.

1. samling fant sted i Tromsø i mars.

På denne samlingen gjennomførte vi:

- Årsmøte
- Styremøte

2. samling fant sted i Kristiansand.

På denne samlingen gjennomførte vi:

- Styremøte
- Prosjekt møte med Batteriet
- Samtale gruppe for styret.
- PTS videre utvikling.
- Økonomi og regnskap.

Det er gjennomført 10 styremøter, 82 saker er behandlet. Det er sendt ut 3 nyhetsbrev.

NYTT I 2009

Nyhetsbrev.

PTS Norge innførte på årsmøte i 2009 at vi skal sende ut nyhetsbrev til alle som ønsker å motta dette. Dette er en viktig rekrutteringskilde. De pårørende som mottar brevene får en mulighet til å bli kjent med organisasjonen og forhåpentlig lyst til å engasjere seg og delta aktivt.

Nyhetsbrevene er også en viktig informasjonskilde til de ulike fagmiljøene.

Dette er noe som fortsetter i 2010.

Prosjekt "Et nettverk for hele familien"

Prosjektet startet opp august. Det ble innvilget kr 77.500 fra KKD til gjennomføring av prosjektet. Det vil foreligge egen rapport med tilhørende regnskap for prosjektet i sin helhet høsten 2010.

Prosjekt spotfilm.

Høsten 2009 kom ideen om spotfilm til reklamefrie dager på TV, Dette er innhentet tilbud fra reklamebyrået Aplaus film & Tv. Grunn til at valget er falt på disse er den erfaringen de har fra tidligere oppdrag med tema spilleavhengighet. PTS Norge har fått innvilget kr 80 000 til dette prosjektet fra Lotteri og stiftelsestilsynet. Prosjektet vil bli lagt frem for årsmøte 2010.

Nettverksgrupper.

PTS har gjennom årene drevet selvhjelpsgrupper.

De 2-3 siste årene har majoriteten av henvendelser vært fra foreldre til barn med problem skapende dataspilling. I tillegg til selvhjelp ønsker disse også hjelp til sine barn.

Vi mener at Nettverksgrupper blir mer dekkende. Endringen vil bli forelagt årsmøtet 2010.

Kontaktansvarlige.

Områdene til dagens kontaktansvarlige er utvidet. Dette er et ledd i arbeidet for å få startet grupper flere steder.

Det jobbes også med lokal markedsføring.

Kontakttelefonene i PTS:

Det er innført nytt telefonsystem i PTS, telefonene er lagt i et eget nettverk Dette innebærer at vi internt kan ringe uten kostnader. Vi kan også ha telefon styremøter uten ekstra kostnader. Dette vil på sikt gi en innsparing på telefon utgiftene.

Nettverket gir oss også mulighet til å ha et svarsystem med 3 telefoner, noe som bidrar til at antallet ubesvarte samtaler er gått ned. Det fungerer slik at kan ikke telefon 1 besvare, så kobles telefon 2 inn, osv videre til telefon 3.

Pr i dag har leder hovednummer, deretter kontaktansvarlig i Vest Agder, til slutt Oppland.

REKRUTTERING OG INFORMASJON

Dette er noe vi har fokus på til enhver tid. Dette året har vi opplevd mer besøk på hjemmesiden og antall henvendelser har stabilisert seg (se statistikkene). Flere opplyser at de fant oss på nettet via vår egen og andres hjemmesider. Dette betyr at vi er på rett spor når det gjelder å få ut informasjon om organisasjonen.

Siden presseoppslagene er gått ned har det vært viktig for oss å få ut informasjonen via andre kanaler. Hjelpelinjen er fortsatt en viktig informant om vårt arbeid og viderehenviser mange samtaler..

Høsten 2009 var vår første informasjonsbrosjyre ferdig, den ble trykket opp i 1000 eksemplarer og vi er i gang med å spre disse. Vi har enda ikke mottatt henvendelser som opplyser at det er via denne brosjyren de fikk informasjon. Vi vil hele tiden ha fokus på informasjonsbrosjyrens utseende og innhold i forhold til organisasjonens utvikling.

Internett er den store kilden til rekruttering og informasjon. Markedsføring via slike informasjonskanaler kan bli kostbart, men vi holder oss kontinuerlig oppdatert på muligheter og tilbud som ligger på nettet.

Media gruppen har hatt noe variabel aktivitet, men vi ser nytten av en slik gruppe. Da særlig i forhold til markedsføring.

Media gruppens oppgaver har vært følgende:

- Oppdatering og drift av nettstedene.
- Lage ulike presseoppslag.
- Skrive leserinnlegg.
- Drift av intern diskusjonsfora.

KONTAKTPERSONENES AKTIVITETSKALENDER FOR 2009.

- Deltatt på kurs – Kvinner i Tiden
- Deltatt i ett møter i Helse Sør - Øst i forbindelse med struktur/ funksjon - og oppgavefordelingen innen rusfeltet i forbindelse med Hovedstadsprosessen
Resultat av dette ble blant annen en stor Pårørende konferanse som var i Oslo. To fra PTS deltok der.
- Deltatt på Temadag i regi av Norsk Tipping
- Forelesning for kommunestyret i Storfjord kommune.
- Deltatt på AKAN kurs i Lyngen, hvor vi også var foreleser.
- Styreplass i Norsk Forening for Spillproblematikk
- Deltatt på seminar i Norsk Forening for Spillproblematikk.
- Deltatt på SNSUS – konferanse i Helsinki - The Big Picture – Gambling in Perspective
- Deltatt på møte med LOMS, da i forbindelse med nedleggingen av LOMS.
- Erfaringsutvekslingsmøte med Norsk Tipping (Tromsø)
- Samtaler med Barnevakten.no
- Separate møter med 11 familier i Troms fylke
- Separate møter med 1 familier i Alta
- 5 gruppemøter avholdt i Tromsø
- En kontaktansvarlig sitter i AKAN- utvalg på egen arbeidsplass (ca 1200 ansatte) med spesialfelt spilleavhengighet.
- Seminar i Forskningsrådet i Oslo.
- Møte med Kirke- og Kulturdepartementet.

- Besøkt Kameratforeningen i Sverige. (i forbindelse med prosjekt)
- Møte med Batteriet i Kristiansand. (i forbindelse med prosjekt)
- 3 samlinger avholdt i prosjektgruppen.

UTTALELSER

- Brev til KKD og Norsk Tipping angående markedsføring av Multix.
- Innsendt et høringsvar til KKD.
- Brev til kunnskapsministeren angående spillansvarlighetsplan inn i skoleverket.
- 4 leserinnlegg om ulike temaer.
- 18 intervju med ulike presse.

ØKONOMI I 2009:

- 175 000 i statsstøtte.
- 27 500 kr overskudd fra Loms
- 30 000 kr i ekstra midler i statsstøtte.
- 12 000 kr fra sponsorer.
- 77 500 kr til prosjekt ”et nettverk for hele familien”.

Etter regnskap ble midlene brukt i sin helhet. Om ønskelig å se regnskap ta kontakt med styrets leder.

ANNET:

- PTS har vært preget av at vi har hatt flere permisjoner i år, dette i tillegg til at 3 representanter har jobbet med prosjekt ”et nettverk for hele familien”. Dette har ført til at vi i år ikke har kunnet vært så synlige i det offentlige rom som tidligere.
- PTS anser det som viktig at kontaktpersonene fortsatt holder seg oppdatert på hva som skjer innenfor området spilleavhengighet – både når det gjelder pengespill og problemspilling på nett. Flere er medlemmer av Norsk Forening for Spillproblematikk's diskusjonsforum på nett. Vi holder hverandre også oppdatert ved å sende relevante artikler, avisoppslag etc. til hverandre. I tillegg har vi et internt diskusjonsfora på intranettet, dette er et forum som blir brukt mer og mer.
- PTS har aktivt jobbet for at vår web adresse markedsførers i større grad på andres nettsted.
- PTS har opprettet en gruppe på facebook for generelt interesserte, der legges det ut informasjon fortløpende om organisasjonens virke.

LITT OM KONTAKTEN MED DE PÅRØRENDE

I året som har vært har antall henvendelser stabilisert seg mer, vi har ikke lenger en nedgang etter at de tradisjonelle spilleautomatene ble borte. Den store forskjellen er hvilken type pårørende som tar kontakt. Vi har en stor foreldre gruppe som tar kontakt, i denne gruppen merker vi også at det er flere fedre som tar kontakt.

I slutten av året merker vi oss at vi igjen får kontakt med flere ektefeller, da er det som regel nettpoker og Bingo som oppgis.

Det er fremdeles vanskelig å få i gang grupper, noe vi antar kan skyldes geografiske avstander til de kontaktansvarlige. Vi må vurdere at vi skal legge mer fokus på å opprette grupper i de største byene, eller at vi i større grad knytter oss til Norsk Selvhjelpsforum. Etter tilbakemeldinger så er det noen pårørende til spilleavhengige som går i grupper knyttet til dette forumet.

På bakgrunn av dette har PTS derfor prioritert å møte enkeltfamilier og spilleavhengige. Det er flere som har faste ringeavtaler, alt fra 1 gang pr uke til annenhver måned. Dette er et tilbud som ser ut til å være svært populært, mange ønsker å benytte seg av dette.

KONTAKTPERSON FOR DE SPILLEAVHENGIGE

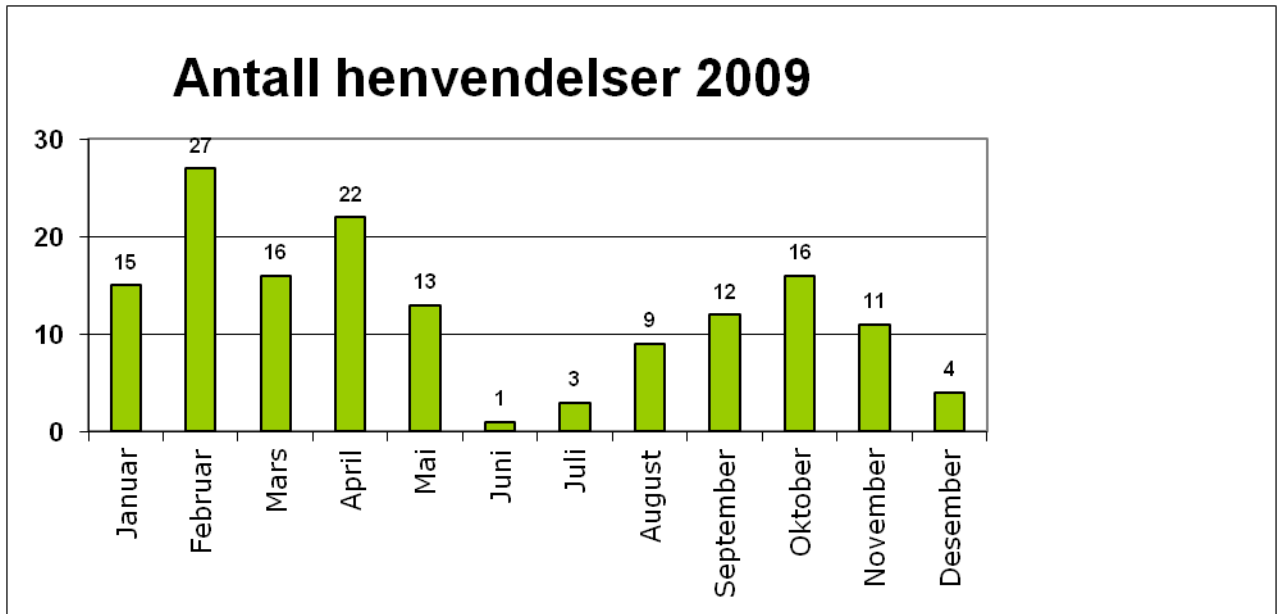
I 2007 åpnet Årsmøtet for at også de spilleavhengige skulle kunne bli engasjerte i PTS Norge. Da ble den første spilleavhengige valgt inn som styremedlem. I 2009 ble Loms – Landsforeningen for Spilleavhengige lagt ned. I den forbindelse ble det opprettet en kontakttelefon for spilleavhengige i PTS.

Dette tilbudet ble igangsatt i april, og det har vært en del henvendelser på denne telefonen. Det kontaktansvarlige mener at det på sikt bør bli flere spilleavhengige som deler på å betjene denne. Dette er noe som vil bli nærmere utredet. Dette med tanke på at prosjekt Nettverk for hele familien også skal inkludere de spilleavhengige.

Tilbakemeldingene vi har fått med denne telefonen er av positiv karakter, så det signaliserer viktigheten med at vi har et slikt tilbud.

HENVENDLSER \ WEBSIDENE FOR 2009

Det ble registrert 149 henvendelser i 2009. 78 % av innringerne er kvinner, dette betyr at det i 2009 har antall menn som tar kontakt øket noe. Det er ingen endringer i antall henvendelser, noe som indikerer på at nedgangen er over og det stabiliserer seg i antall henvendelser pr år.

I denne oversikten er ikke ubesvarte samtaler tatt med. I året som har vært har vi siden april klart å holde antallet ubesvarte lavt, dette pga denne svarkjeden vi har på kontakt telefonen.

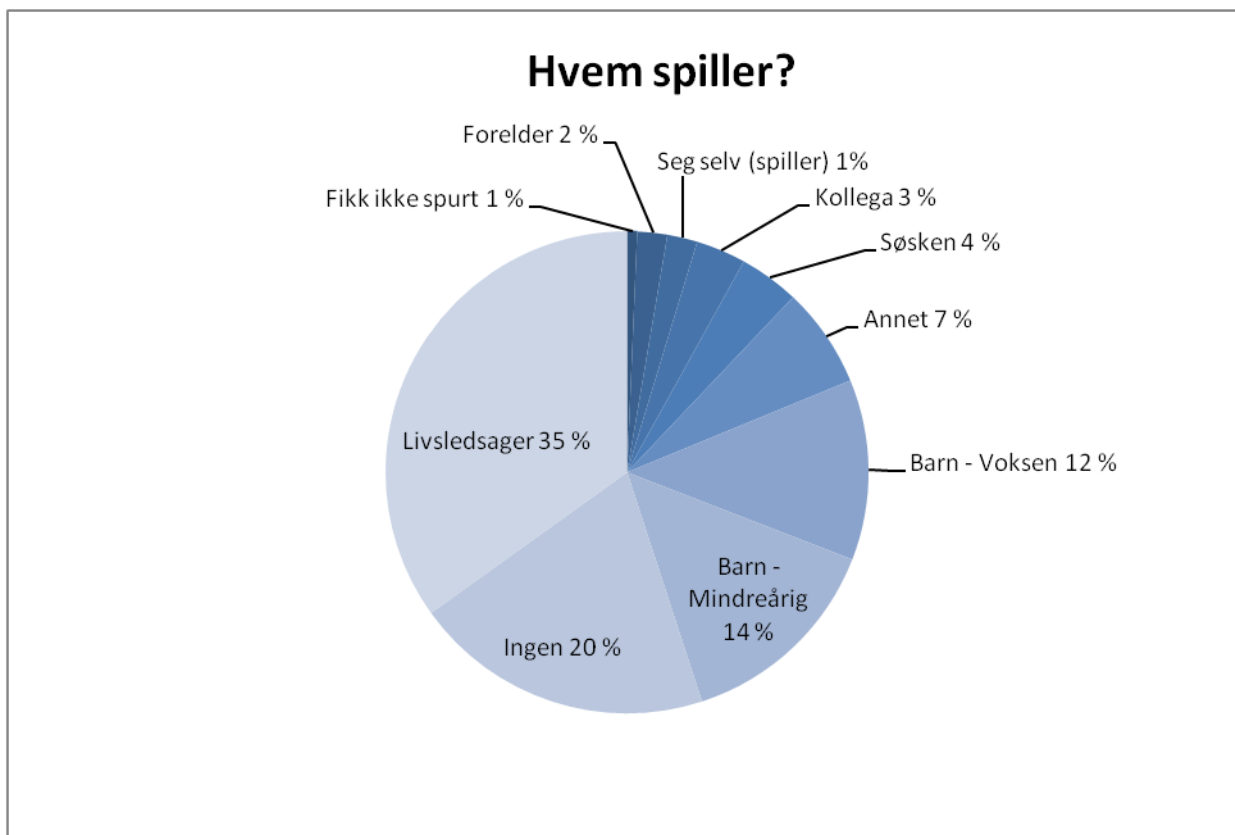
Den største utfordringen nå er at vi er litt uklare på åpningstider, dette pga problemer i forhold til at noen er på jobb dagtid og andre kveldstid. Dette med åpningstider vil ble en debatt på årsmøte i 2010.

PTS har fått inn 3 klager fra brukere om at det tar lang tid å få svar, så det signaliserer at vi fremdeles har en utfordring i forhold til kontakt telefonene.

Noe kontaktansvarlig opplyser at de ikke har hatt noen henvendelser på sine lokale telefoner, dette indikerer at vi må bli flinkere på å markedsføre de lokale telefonene. Det vil bidra til mer bredde og større svarprosent på våre telefoner.

Totalt sett så er pågangen i dag mye mindre enn den var før de tradisjonelle spilleautomatene blir forbudt. Dette ser vi som svært positivt, men vi er samtidig klar over at vi ikke når ut i stor nok grad til de berørte.

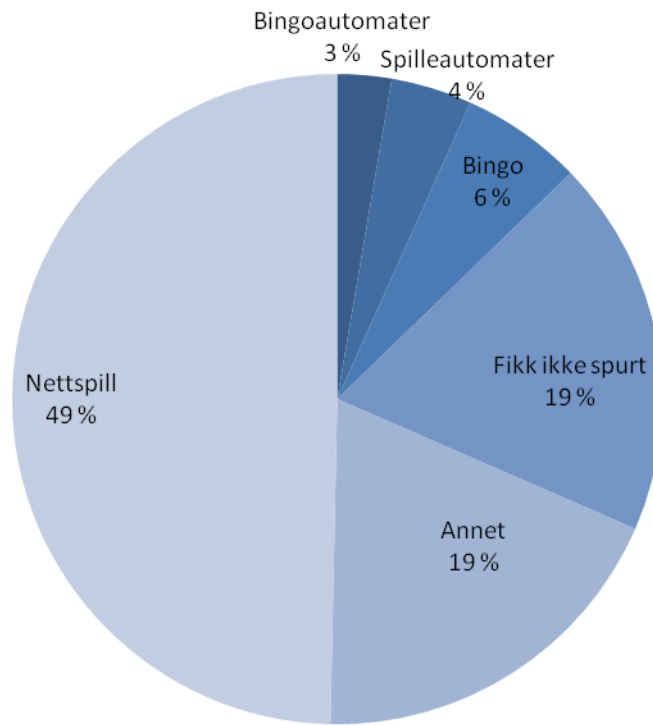

Antallet barn-mindreårige er gått ned fra 25% i 2008 til 14% i 2009. Dette viser en tendens til nedgang i antall henvendelser fra foreldre. Dette antar vi er en konsekvens av for dårlig markedsføring fra PTS sin side.

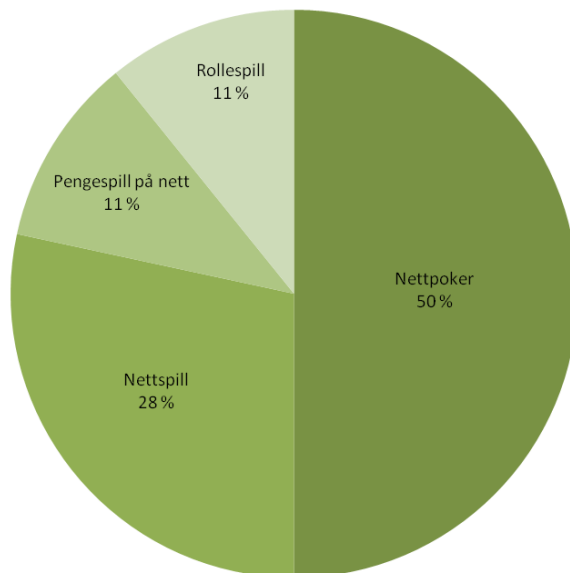
Livsledsager har økt noe fra 2008, det er da særlig nettpoker som blir oppgitt som problem.

Henverdeler

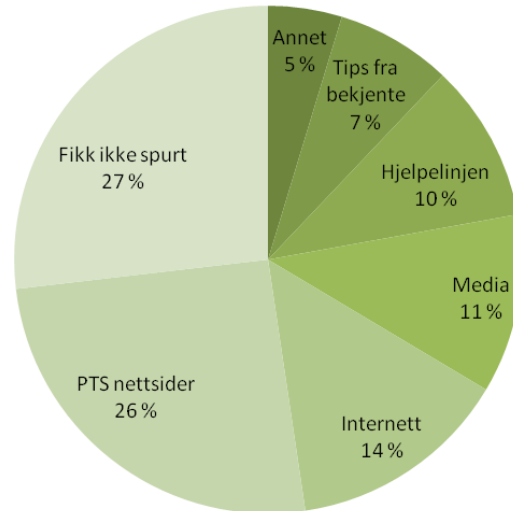

Henverdeler vedrørende nettspill fordeler seg på ulike spill:

Nettspill

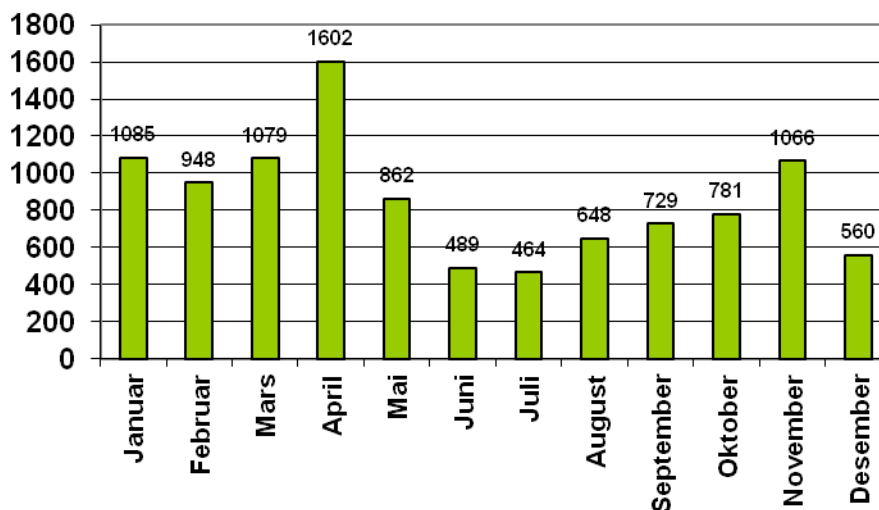
Henverdeler 2009 - Hvor fikk de vite om PTS

Besøksstatistikk på internettsidene:

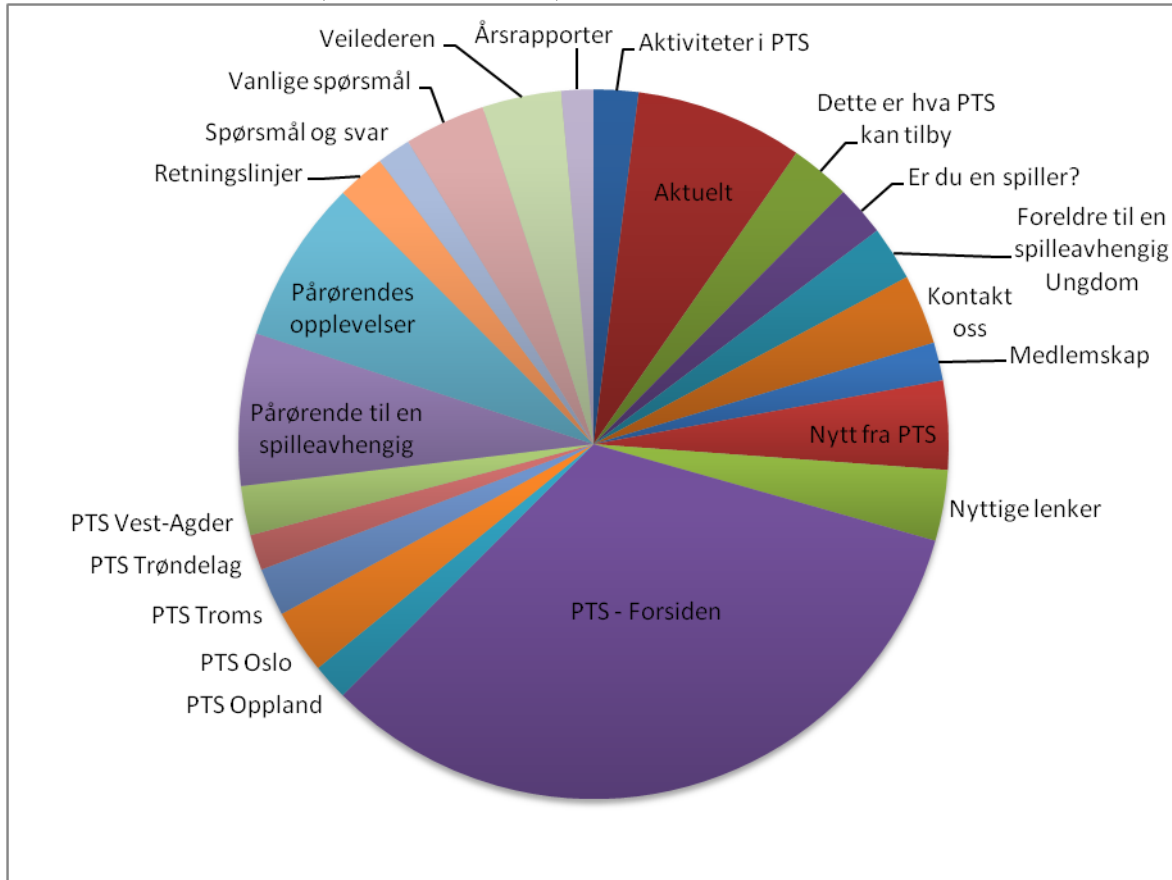
Vi har hatt 10313 treff på www.ptsnorge.no i 2009. Dette er en økning fra 2008

Besøkende pr. måned *

*) Tallene viser antall unike besøkende pr. dag, og indikerer i hvilke måneder det var størst pågang.

De mest besøkte sidene (alle over 100 treff):

Denne statistikken viser oss hva de pårørende søker informasjon om. Det er et godt verktøy å bruke i videre utviklingen av våre websider.

INTRANETTET.

Dette er et nettsted for styret og kontaktpersonene i PTS. Alle e-poster som sendes PTS kommer inn på intranettet.

Det er kun 2 personer som har tilgang til PTS sin e-post, dette med tanke på sensitive opplysninger fra våre brukere.

Intranettet er pr dagens dato det stedet hvor all intern informasjon legges ut, dette sikrer at alle engasjerte til enhver tid har adgang til å finne både referatet og andre beskjeder fra leder.

Det er opprettet et eget diskusjonsforum for interne diskusjoner rundt ulike temaer innfor feltet spilleavhengighet. Dette forumet har tatt seg veldig opp siste år.

RAPPORT FOR PTS TROMS 2009.

Troms gruppen har avholdt 5 gruppemøter med til sammen 7 deltagere. Møtene har vært preget av ikke alle har vært tilstedet på alle møtene.

5 møter er blitt avlyst pga for dårlig oppmøte eller at kontaktansvarlig ikke har kunnet komme som avtalt.

De pårørende som har deltatt har vært foreldre til barn som sliter med både pengespill og rolle online spill. Det har også vært ektefeller hvor pengespill er oppgitt som problem.

Gruppen har ikke hatt faste møtelokaler, dette av ulike årsaker. Blant annet usikkerheten med dårlig oppmøte og kostnadene ved å leie et fast lokale. Det er blitt opprettet kontakt med Tromsø kommune for å få hjelp til lokaler, men dette uten særlig resultat. Vi har tilgang til lokalene til en barnehage, men pga beliggenheten er dette lite egnet.

PTS Troms har også hatt flere individuelle møter med familier, disse familien er fra andre steder i landsdelen.

PTS Troms vil i 2010 fortsette å jobbe for mer stabilitet i forhold til kontaktansvarlig og lokaler. Dette er viktig for videre drift av gruppen.

Kontaktansvarlig
Lill-Tove Bergmo

Rapport for 2009 for Vest-Agder

I Vest-Agder har vi hatt en liten aktivitet utover året. Det har vært kontaktperson i fylket i et år. På våren var det en reportasje i FVN TV og NRK Sørlandet ang det at vi skulle starte nettverksgruppe i Kristiansand. I den forbindelse fikk vi låne et lokale i sentrum gjennom kommunen som ble brukt av flere frivillige organisasjoner. Vi satt inn annonse i avisen, men det var ingen som møtte opp. Det ble derfor ingen oppstart igjen etter sommeren. Det kommer til å bli gjort nye forsøk igjen når vi får rekrutt pårørende og eventuelle spilleavhengige.

Utover det så har nettsiden til PTS - Kristiansand vært flittig besøkt gjennom hele året og den oppdateres med jevne mellomrom. Flygere har blitt lagt ut på forskjellige legekontorer og ruspoliklinikken i Kristiansand, disse skal vi prøve og spre i flere kommuner i Agder fylkene.

Vi har vært på seminar på Hamar som Norsk Forening for Spillproblematikk holdt og vi har vært på seminar i Forskningsrådet i Oslo. Dette foruten de interne samlingene som har vært i PTS.

Kontaktansvarlig
Unni Tonstad.

